

terdag Zondag Maan
g Donderdag Vrijdag
g Woensdag Donder
g Zondag Maandag
dag Vrijdag Zaterdag
g Maandag Dinsdag
g Dinsdag Woensd

Lees-v-aardig

TRIJNTJE DE WIT-GOSKER

HET HEEN EN WEER

SPECIAAL MATERIAAL IS SOMS SNEL GEMAAKT

Het is een regelmatig weerkerende klacht: er wordt te weinig materiaal ontwikkeld voor het speciaal onderwijs. Uitgevers beginnen er niet aan want de markt is te klein. Het is niet rendabel te maken en bovendien: het is nooit goed. Want als er dan materiaal op de markt komt, dan blijkt het toch weer net niet geschikt voor de leerling voor wie je het nodig hebt. Het lijkt wel een vicieuze cirkel van vraag, aanbod en geschiktheid.

Er zit dus niks anders op dan dat je als leerkracht zelf het leermateriaal maakt of in elk geval aanpast voor jouw specifieke leerlingen. En wil je dan ook nog je onderwijs laten aansluiten bij de actualiteit, dan geldt dit nog eens extra. Zoals bij het wekelijkse Nieuwsbegrip (CED, Rotterdam) het geval is. Nieuwsbegrip levert haar teksten op diverse leesniveaus. Maar leerlingen met leesproblemen vallen in de klas dan toch nog uit. De teksten zijn te ingewikkeld of het leesniveau is te hoog.

En dan is er die gouden leerkracht die elke week de actuele tekst van Nieuwsbegrip omzet naar het eenvoudige leesniveau van mkm woorden. Een tekst die ze aanvult met picto's. Haar teksten staan op de facebookpagina van pictoschrijver zodat alle collega's in Nederland daar gebruik van kunnen maken.

En toch is ook dit niet genoeg. Veel leerkrachten moeten haar teksten nog verder aanpassen. Ze doen dat door via de pictoschrijver meer of juist minder picto's te gebruiken. Toch weer even een kwartiertje extra werk...

Soms denk ik wel eens: wat jammer dat er niet vaker en meer aandacht wordt besteed aan al die docenten die doorlopend aangepast lesmateriaal maken voor de leerlingen die dat nodig hebben. Dat moet toch makkelijk uitvoerbaar zijn.

Gisteren hoorde ik dat men in Frankrijk elke dag in het journaal ten minste één positief nieuwsitem brengt. Dat is verplicht zelfs, zei men mij. Wat zou het mooi zijn als dat in Nederland ook zou gebeuren: elke dag een nieuwsbericht over iets dat goed gaat! Als tegenwicht tegenover alle bagger die dagelijks over ons wordt uitgestort.

Elke leerkracht weet het: als er in jouw groep meerdere grote monden zitten die de sfeer verzieken, dan kun je die sfeer doorbreken met positieve ervaringen en positieve verhalen. Claudia de Breij gaf op oudejaarsavond een goede voorzet. Laten we

haar voorbeeld volgen. Laten we allemaal een berichtje sturen naar de makers van het journal met de vraag of men elke dag ten minste één positief item zou willen melden. Zonder ‘ja, maar’.

Mag ik beginnen?

Dan laat ik Mariska zien, een vrouw van 42 jaar, met het Fragile X syndroom. Ze wilde dolgraag leren lezen, maar dat was nog nooit gelukt. Tot ze vorig jaar een eigen leescoach kreeg. Nu, na 6 maanden, kent ze 18 letters. Met deze letters kan ze drieklankwoorden lezen. Haar coach vertelt hoe trots ze is en hoe haar zelfvertrouwen groeit. Ook vertelt ze hoe je met weinig middelen snel oefenstof kunt maken op grond van een simpel heen-en-weer spel. En dan verschijnen Mariska en haar coach op het journal terwijl ze samen het spel spelen.

Er is een spelbord dat uit 25 vakjes bestaat. De eerste 12 vakjes zijn gevuld met woordjes die Mariska sinds kort kan lezen. De volgende 12 vakjes bevatten de bijbehorende plaatjes. En ten slotte is er het vakje 25. Wie daarop komt heeft gewonnen. 't Is zo gemaakt! Het enige dat de spelers nog nodig hebben is een dobbelsteen en elk een pion.

Mariska begint en gooit 3. Ze verzet haar pion 3 stappen en leest het woord: *soep*. Dan mag ze haar pion op het bijbehorende plaatje zetten en is haar beurt voorbij. Haar coach doet hetzelfde. Als Mariska bij de volgende beurt op een plaatje komt, bijvoorbeeld het plaatje *kaas*, gaat ze op zoek naar het bijbehorende woord en moet ze dus terug naar een van de eerste 12 vakjes. Zo gaan ze heen en weer van woord naar plaatje en van plaatje naar woord. Net zolang tot een van beiden opeens op het eindpunt terechtkomt! Het fascinerende is dat Mariska het spel ook alleen kan spelen op de dagen dat de coach er niet is. Na een paar weken maakt de coach weer een nieuw spelbord met nieuwe woorden en plaatjes. Leuk om te zien hoe ze dat doet. Dan is het nieuwsbericht voorbij.

Wat denkt u, zou dit een nieuwsitem zijn waar u blij van zou worden? Zouden tien of honderd leerkrachten of ouders het idee gaan overnemen? En mag er dan morgenavond een nieuwsbericht volgen over een positieve ervaring in een opvangcentrum, een verzorgingstehuis, een winkel, een positief geluid uit de Tweede Kamer, een vriendelijk woord van meneer Wilders of gewoon een kind dat blij is omdat alle grote mensen aardig zijn. Laten we heen en weer de maatschappij een beetje mooier maken. De verkiezingen staan voor de deur. Het wordt hoog tijd!

REACTIES? MAIL VIA TRIJNTJE@LEZENMOETJEDOEN.NL